

RÅD OCH FRÅGOR

Vännernas samfund i Sverige, kväkarna

Redigerad översättning av:

Advices and Queries. Publ. by the Yearly Meeting of the Religious Society of Friends in Britain, London 1995

Översättning: Ingmar Hollsing, lättare språklig bearbetning Annika Hollsing

Utgivare: Vännernas samfund i Sverige, kväkarna

Kväkargården, Kristinehovsgatan 6, Stockholm

Postadress: Kristinehovsgatan 6, 117 29 Stockholm

Hemsida: www.kvakare.se

ISBN: 978-91-519-5108-9 Tryck: GMI., Print on demand 2023

INLEDNING

“Kära, älskade Vänner! Dessa råd lägger vi inte på er som en regel eller föreskrift att följa, utan som en vägledning för alla som fått ett mått av det ljus som är rent och heligt. När vi sålunda vandrar och förblir i ljuset, må då råden följas i Anden och inte i bokstaven – “ty bokstaven dödar, men Anden ger liv” [2 Kor. 3:6].”

Med dessa ord introducerade De äldste i Balby år 1656 en av de första samlingarna av Råd och Frågor, som sedan i olika upplagor har följt Vännernas samfund genom århundradena.

Denna svenska utgåva är en bearbetning av de Råd och frågor som de brittiska Vännerna gav ut 1995. Vårt syfte med att ge ut dem är att erbjuda grupper och enskilda inspiration.

Vännernas samfund i Sverige, kväkarna

1. Kära Vänner, ge akt på kärlekens och sanningens maningar i era hjärtan. Lita på att de är Guds ledning, den Gud vars ljus visar oss vårt mörker och för oss till nytt liv.
2. Låt Kristi ande råda över hela ditt liv. Är du öppen för Guds helande kraft? Vårda det av Gud inom dig, så att denna kärlek kan växa i dig och leda dig. Låt din andakt och ditt dagliga liv berika varandra. Sätt stort värde på dina upplevelser av Gud, hur de än kommer till dig. Kom ihåg att kristendomen inte är ett begrepp utan en väg.
3. Försöker du finna stunder av stillhet då du är öppen för Anden? Vi behöver alla finna en väg in i tystnaden som låter oss fördjupa vår medvetenhet om det gudomliga och finna den inre källan till vår styrka.
4. Vännernas samfund har sin rot i kristendomen och har alltid inspirerats av Jesu liv och lära. Hur tolkar du din tro i ljuset av detta arv? Hur talar Jesus till dig idag? Följer du Jesu exempel av kärlek i handling? Lär du av hans liv vad det innebär att lyda Gud och vad det kostar? Hur låter du hans relation till Gud utmana och inspirera dig?
5. Ta dig tiden att lära känna andra människors erfarenheter av Ljuset. Kom ihåg betydelsen av Bibeln, Vännernas skrifter och alla andra skrifter som uppenbarar Guds vägar. När du lär dig av andra, kan du då i din tur dela med dig frikostigt av det du samlat? Respektera andras erfarenheter och åsikter, men var inte rädd att säga vad du funnit och vad du sätter värde på. Ha förståelse för att tvivel och frågor också kan leda till andlig växt och till en större medvetenhet om det Ljus som finns i oss alla.
6. Arbetar du med glädje tillsammans med andra religiösa grupper för att uppnå gemensamma mål? Förbli trogen mot kväkarnas insikter, men försök också att med inlevelse

delta i andra troende gruppers liv och vittnesbörd, så att ni tillsammans skapar vänskap.

7. Var medveten om hur Guds ande verkar i det dagliga livet. Det andliga lärandet fortsätter under hela livet, ofta på oväntade sätt. Vi kan finna inspiration överallt omkring oss, i naturen, i vetenskap och konst, i vårt arbete och hos våra vänner, i sorg såväl som i glädje. Är du öppen för nytt ljus, vilken källa det än kommer från? Närmar du dig nya tankar med urskillning?
8. Andakten är vårt svar på Guds tilltal. Vi kan ha andakt för oss själva, men tillsammans med andra kan vi nå en djupare känsla av Guds närvaro. Vi söker i våra andaktsmöten en samlad stillhet så att alla kan känna kraften av Guds kärlek när den förenar och leder oss.
9. I andakten kommer vi in i en gemenskap med Gud och svarar på Andens maning. Kom till andaktsmötet med hjärtat och hjärnan väl förberedda. Överlåt dig själv och alla dina yttre bekymmer åt Guds ledning så att du kan känna hur "det onda försvagas i dig och det goda stärks".
10. Kom regelbundet till andaktsmötet också när du är arg, deprimerad eller trött, eller när din andes glöd håller på att slockna. Be i tystnaden om stöd i bön från dem som är förenade med dig i andakten, och ta emot detta stöd. Försök finna en andlig helhet som har plats för lidande såväl som tacksamhet och glädje. När bönen kommer upp ur hjärtats djupa källa kan den mer än något annat skapa helande och enhet. Låt andaktsmötet ge näring åt hela ditt liv.
11. Var ärlig mot dig själv. Vilka motbudande sanningar undviker du? När du inser dina tillkortakommanden, låt då inte detta slå ned dig. I andakten kan vi tillsammans finna visshet om Guds kärlek och styrka att fortsätta med förnyat mod.

12. När du är bekymrad och tankspridd under andaktsmötet, låt då irrande och störande tankar stilla ge plats åt Guds närvaro bland oss och i världen. Ta emot andras inlägg i andakten med medkänsla och ett skapande sinnelag. Sök meningen med dessa på djupet, och kom ihåg att om det inte är Guds ord för dig, så kan det vara det för andra. Kom ihåg att vi alla delar på ansvaret för andaktsmötet, vare sig vårt bidrag förmedlas av tystnaden eller av talade ord.
13. Ta inte för givet att du aldrig skall tala i andakten. Ett uppriktigt och ärligt yttrande, om än aldrig så kort, kan bereda väg för andra. När du känner dig manad att tala, vänta då med tålmod på visshet om att ledningen och tiden är rätt, men låt inte en känsla av din egen ovärdighet hålla dig tillbaka. Be om att ditt inlägg skall stiga upp ur djupet av din erfarenhet, och lita på att orden kommer att ges åt dig. Akta dig för att tala för ofta, eller så att det kan förutsägas. Akta dig också för att göra tillägg mot slutet av ett andaktsmöte, när det var bra som det är.
14. Håller ni era förhandlingsmöten i en anda av andakt och söker Guds ledning? Kom ihåg att vi inte söker något majoritetsbeslut, inte ens ett konsensusbeslut. När vi tålmodigt väntar på gudomlig ledning är det vår erfarenhet att den rätta vägen visar sig och att vi kommer att bli ledda till enhet.
15. Deltar du så ofta du kan i förhandlingsmötena? Har du tillräcklig kännedom om samfundets angelägenheter för att kunna delta i överläggningar som kräver disciplin? Begrundar du svåra frågor med ett upplyst sinne såväl som i en generös och kärleksfull anda? Är du beredd att låta dina insikter och personliga önskningar få ta sin plats bland andras – eller läggas åt sidan när mötet söker den rätta vägen framåt? Om du inte kan delta, be då för mötet.
16. Välkomnar du mångfalden av kulturer, språk och trosuttryck i vårt årsmöte och i Vännernas världs-

omspännande gemenskap? Sträva efter att öka din förståelse och ta till dig av detta rika arv och denna omfattande bredd av andliga insikter. Kom ihåg ditt eget och andra årsmöten i dina böner.

17. Har du respekt för det av Gud i alla även om det kanske uttrycks på oväntade sätt eller är svårt att förstå? Var och en av oss har en särskild erfarenhet av Gud, och var och en måste finna sitt eget sätt att vara trogen mot den. När orden för dig verkar främmande eller störande, försök då att känna varifrån de kommer och vad som har givit näring åt andras andliga liv. Lyssna med tålamod och sök den sanning för dig som kan finnas i andra människors åsikter. Undvik sårande kritik och provocerande språk. Låt inte styrkan i dina övertygelser förleda dig att göra orättvisa eller osanna påståenden eller anklagelser. Se det som möjligt att du kan ha fel.
18. Hur kan vi göra andaktsmötet till en gemenskap där var och en blir accepterad och kan växa, och där nykomlingar är välkomna? Sträva efter att lära känna varandra i det som är evigt, bär bördan av varandras misslyckanden och be för varandra. När vi kärleksfullt delar glädjeämnen och sorger i varandras liv, beredda att ge och få hjälp, kan vårt möte bli en kanal för Guds kärlek och förlåtelse.
19. Gläds åt att det kommer barn och ungdomar till ditt andaktsmöte och se dem som en tillgång. Kom ihåg att mötet som helhet har ansvar för varje barn i dess vård. Sträva efter att de liksom du själv också får del av det överflödande liv som Jesus erbjuder. Dela din djupaste tro med barnen och låt dem vara fria att utvecklas så som Guds ande kan leda dem. Uppmuntrar du dem att dela sina insikter med dig? Är du beredd att lära av dem såväl som att ta ditt ansvar gentemot dem?
20. Ägnar du tid åt att tala med andra i mötet både om hur du ser på andakten, om att tjäna Gud och din nästa, och

om uppgiften att sprida samfundets vittnesbörd? Ger du en rimlig andel av dina pengar åt kväkarnas arbete?

21. Vårdar du dina vänskapsrelationer, så att de växer i fråga om djup, förståelse och ömsesidig respekt? I nära relationer kan vi råka ut för plåga likväl som glädje. När vi upplever stor lycka eller stor smärta kan vi bli mer öppna för Andens verk.
22. Hys respekt för de stora skillnaderna mellan oss i våra liv och relationer. Avstå från att göra fördomsfulla bedömningar av andras livsväg. Stärker du den ömsesidiga anda av förståelse och förlåtelse som lärjungaskapet innebär? Kom ihåg att var och en av oss är unik, dyrbar och ett Guds barn.
23. Äktenskapet har av Vännerna betraktats inte bara som ett civilt kontrakt, utan det har även en religiös innebörd. Båda parter bör med Guds hjälp sträva efter att ta väl hand om varandra under hela livet. Kom ihåg att lyckan beror på om det finns en förstående och varaktig kärlek på båda sidor. När det kommer svåra tider, kom då ihåg bönens värde, liksom värdet av uthållighet och humor.
24. Barn och ungdomar behöver kärlek och stabilitet. Gör vi allt vi kan för att uppehålla och underlätta för föräldrar och andra som har denna ansvarsfulla omvårdnad?
25. En långvarig relation för med sig glädje såväl som påfrestningar. Om du och din partner har det svårt i er relation, sök hjälp att förstå den andres ståndpunkt och att utforska dina egna känslor, som kanske är starka och destruktiva. Glöm inte önskningar och känslor hos de barn som kan vara inblandade, och kom ihåg att de ständigt behöver kärlek och trygghet. Sök Guds ledning. Om ni måste gå igenom det svåra som en separation eller skilsmässa innebär, försök att hålla kvar någon form av kommunikation med medkänsla så att de arrangemang som behövs kan göras med så litet bitterhet som möjligt.

26. Ser du behoven och gåvorna hos varje medlem av din familj och ditt hushåll, även dig själv? Försök göra ditt hem till en plats av kärleksfull vänskap och livsglädje, där alla som bor eller gör ett besök kan finna den frid och stimulans som Guds närvaro för med sig.
27. Lev djärvt. När det blir tillfälle att välja, slår du då in på den väg som ger den rikaste möjligheten att använda dina gåvor i Guds och gemenskapens tjänst? Låt ditt liv tala. När du måste fatta beslut, är du då redo att förena dig med andra för att söka klarhet, be om Guds ledning och erbjuda hjälp och råd?
28. Varje fas av vårt liv erbjuder nya möjligheter. Svara på Guds ledning och försök komma till klarhet om när det är tid att åta dig eller lämna uppgifter, utan otillbörlig stolthet eller skuld. Gör det som kärleken begär av dig, vilket kanske inte är det stora.
29. Gå ålderdomen till mötes med mod och hopp. Gör upp planer för hur du vill tas om hand i god tid, så att inte en onödig börda faller på andra. Ålderdomen kan visserligen föra med sig allt större hjälplöshet och ensamhet, men också klarhet och visdom och mindre bundenhet till ting och människor. Be om att du under dina sista år ska kunna finna nya vägar att ta emot och återge Guds kärlek.
30. Är du i stånd att tänka igenom frågan om din egen och dina närmastes död? Om vi accepterar döden som ett faktum, frigörs vi till att leva mer fullt och helt. När du mister någon närstående, ge dig då tid att sörja. När andra sörjer, låt då din kärlek omsluta dem.
31. Vi är kallade att leva "i det liv och den kraft som tar bort alla orsaker till krig". Håller du troget fast vid vårt vittnesbörd om att krig och krigsförberedelser inte kan förenas med Kristi ande? Sök rätt på allt som i din egen livsföring kan innehålla krigets frön. Stå fast i vårt

vittnesbörd också när andra begår eller förbereder våldsdåd, och kom likväl ihåg att även de är Guds barn.

32. Låt Guds ljus få lysa på de känslor, attityder och fördomar inom dig som ligger till grund för destruktiva konflikter, och erkänn ditt behov av förlåtelse och nåd. På vilka sätt tar du del i försoningsarbete mellan individer, grupper och nationer?
33. Är du uppmärksam på sedvänjor här och i hela världen som diskriminerar vissa människor på grundval av vem, vad de är eller vad de tror? Vittna om att alla människor är människor, även de som bryter mot lagar och konventioner i samhället. Försök urskilja förändringarna i det sociala och ekonomiska livet. Försök förstå orsakerna till orättvisor, social oro och rädsla. Arbetar du för att förverkliga ett rättvist och medkännande samhälle som låter alla utveckla sin förmåga och fostra en önskan att tjäna?
34. Kom ihåg ditt medborgaransvar för hur lokala, nationella och internationella frågor sköts. Låt dig inte avskräckas av den tid och kraft som ditt engagemang kan kräva av dig.
35. Respektera landets lagar men låt din första lojalitet gälla Guds syften. Om en stark övertygelse driver dig att bryta mot lagen, sök då på djupet i ditt samvete. Be om ditt andaktsmötes förbön och stöd. Det kommer att ge dig styrka när den rätta vägen visar sig.
36. Stöder du dem som handlar 'under en concern', även om deras väg inte är din? Kan du lägga dina egna önskningar och fördomar åt sidan medan du tillsammans med andra söker finna Guds vilja för dem?
37. Är du hederlig och sann i allt du säger och gör? Bevarar du till fullo din integritet i affärsuppgörelser och i dina kontakter med individer och organisationer? Använder du pengar och information som anförtrotts dig med omdöme

och ansvar? Att avlägga ed innebär att man håller sig med två olika mått på sanningen. Om du väljer att i stället göra en högtidlig försäkran, var då medveten om det anspråk på integritet som du gör.

38. Om du blir utsatt för påtryckningar att göra avkall på din integritet, är du då beredd att motstå dem? Vårt ansvar gentemot Gud och vår nästa kan leda till att vi måste ta ställning på ett sätt som är impopulärt. Låt inte önskan om att anpassa dig, eller rädslan för att verka avvikande, bestämma dina beslut.
39. Försök leva enkelt. En enkel livsstil som väljs fritt är en källa till styrka. Låt dig inte övertalas att köpa vad du inte behöver eller har råd med. Tar du reda på vilka effekter din livsstil har på världsekonomin och miljön?
40. Vi äger inte världen, och dess rikedomar är inte våra så att vi kan använda dem efter behag. Visa en kärleksfull hänsyn till alla varelser, och sök bevara världens skönhet och mångfald. Arbeta för att vår allt större makt över naturen används med ansvar och med vördnad för livet. Gläd dig åt den strålande skönheten i Guds ständigt pågående skapelse.

Här följer mer fullständigt två citat som ofta använts:

“När jag kom till Guds folks tysta möten lärde jag känna en hemlig styrka som dem som rörde vid mitt hjärta. Och när jag öppnade väg för den, fann jag att det onda försvagas i mig och det goda stärkas.”

Robert Barclay, 1648–1690

“Jag sade till dem att jag levde i det liv och den kraft som tar bort alla orsaker till krig. Jag sade till dem att jag hade inträtt i det fredsförbund som rådde innan krig och våld fanns.”

George Fox, 1624–1691

Följande citat med George Fox’ meningar till Vännerna brukar följa med Råd och Frågor:

“Var mönster, var exempel i alla länder och på alla platser, öar och nationer, varhelst ni kommer, så att ert uppträdande och ert liv kan predika bland alla sorters människor, och tala till dem. Då kommer ni att vandra frimodigt över världen och svara på det av Gud i var och en.”